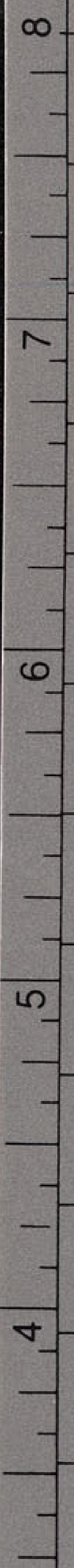
Incipit tractatus pl'thrim⁹ de origine nobilium tam fi-
delium quam infidelium tam spiritualium quam temporalium · et de differen-
tia verorum principum et tirannorum · et de principatu ex suc-
cessione aut electione vel violentia procedente. ¶ De origine

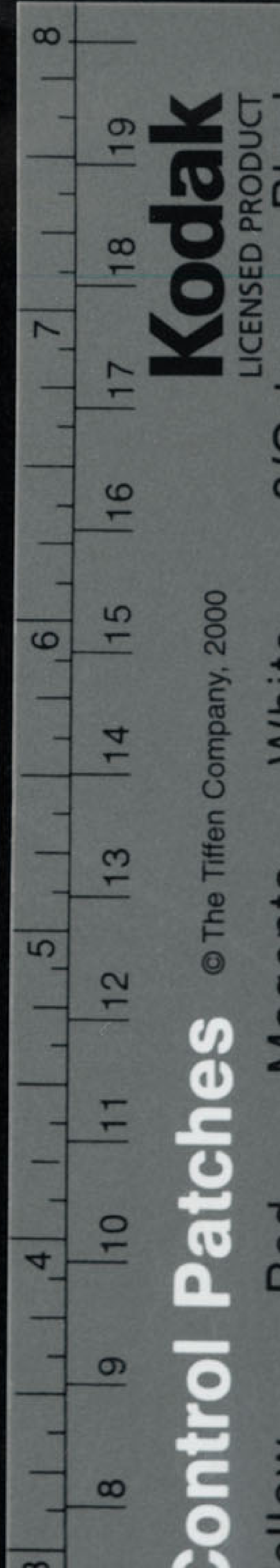
Circa originem · nobilitatis in generali ·
nobilitatem vel triplicatem circatum est · et
inde sunt plura conscripta · que non a mul-
tis mira stoliditate leguntur · Sed ad sto-
lidius vana esse credunt. Unde quidam
dixerunt nobiles originem traxisse a diis sicut fabulantur
de genitura iouis cum yside · Et de phoroneo · et minerua
et serapi · argo · appolline bacho et super deos de belo qui
primus de omnibus nobilibus nomen diuinitatis accepit · Sed
quia hec portenta ydolorum nobilium terrenorum magis obscu-
rant quam glorificant · ideo non est dignum ut de eis aliquid ul-
tra loquamur. Sufficiat tamen tangere quod in propheta eis conti-
git · Dii qui non fecerunt celum et terram pereant et ita
factum est · Alii dixerunt quod nobiles orti sunt ex incubis
quidem hominis sed tamen diuinos patres habuere · sicut exem-
plificatur de rhea · cum qua martem concubuisse fabulantur
et de olimpiade impregnata a deo amonis et danay cui
in sinum aureus ros infusus fuit et sic de aliis · Sed iterum
hec a sanctis doctoribus tamquam friuola sunt reprobata · quia magis
degenerant statum nobilium quam adornant · Sunt enim hu-
iusmodi potius stupra et adulteria censenda · quam nobilium orna-
menta · Alii dixerunt nobiles quidem ex hominibus ortum tra-
xisse sed illi tamen ex occulta quadam regione venerunt et
parum inter alios populares vixerunt subitoque ad
suos redisse ne ipsorum nobilitas degeneraret ex conuictu
tu plebeo · Et sunt consimiles fabule a uocibus hyis · que partim
ex adulacione · partim ex superbia · partim ex libidine men-
tiendi pullulauerunt · quibus prudentes viri nec aurem ac-
commodare debent · ¶ Omnibus igitur talibus dimissis est sciendum se-
cundum sanctam scripturam et alios doctores venerabiles tam
paganos quam catholicos: quod ista nobilitas que in mundo
colendissima originem traxit ex officio principandi · et usque

regnum medorum acquisivit etc. de aliis. Et breviter quamquam
unusquisque potuit esse cum causa potuit etiam esse causatum. et quo-
que in habentibus simbolum similiter est transitus quod dicit potest directe
aut indirecte hominem iuvare ut in opinione communita-
tis pre aliis spectabilis habeatur hoc etiam potest esse iuvamen
ad nobilitatem aliquem gradum adipiscendum. Sed unum similiter
bocan. hoc est dicendum inter veros et fictos nobiles quia officium bo-
nos clariores efficiat malos turpiores ostendit. Et beatus Ber-
nardus comparat regem fatuum simie quanto altius ascendit
tanto apertius apparent turpitudines eius. Unde conformiter
ad similiter sacre scripture omnibus beatus Augustinus v. de civitate dei quod etiam
pagani aliquo modo recte senserunt tamen vero quod sic compelle recte ordo
sit ut per virtutes transeat quis ad honores qui eidem virtuti colloca-
bant unum eidem honoris ita quod transitus fiebat per eidem virtutis ad
eidem honoris. Verum quidquid dicant sapientes stulta cantant
canticum suum. nec enim possunt ab affectionibus suis. donec la-
queis propter temeritatem capiantur. ¶ De variis consuetudinibus

Nunc preterea diverse consuetudines ¶ nobilitandi.
in diversis regionibus nobilitandi sive promovendi
mediocres et iterum destituendi si utilitas cogat
sicut etiam olim fuerunt. de quibus valerius et solinus et alii
venerabiles viri crebro loquuntur quod ad presens paucum reducam in hac
figura. ¶ Hii concurrunt bonum civitatis non proprium et modeste
velut quo preesse dant cum honore.

- Regimen duplex est
  - Iustum
    - Per unum virtuosum et dicitur regnum
    - Per paucos virtuosos dicitur aristocratia.
    - Per plures virtuosos et est policia
  - Iniustum
    - Per unum viciosum et dicitur tyrannidis
    - Per paucos viciosos et est oligarchia
    - Per plures viciosos et est democratia.

losophos. qualis hercules inter homines extitisset: quod
tu sepia de te prostulisti. Nullus vnquam scripsit sua verba
esse aurea sicut tu te appelle dementissime. Nullus quibus se
tanti estimant: vt diceret se cum viris doctissimis compara
dum. Nullum vnquam legimus adulatorem tam improbum: vt eam cel
teri tribueret: que tumet de te ipso impudentissime
proferes. Abire queso dementissime hec omnia. Noli amplius te
ipsum fallere. Fatere aliquando te esse quod es. Redi ad pristinos
mores. Priorem vitam assume. Suscipe bonas hominis cogi
tationes. Redi in gratiam cum deo. Amplectere hominum beniuo
lentiam. Cum si iudicium hominum contemnis si despicias infamiam
si conceptam opinionem populi: saltem movearis timore dei
quem nulla fictione fallit esse impium tuum.

In laurentium vallam poetam. Poggii
florentini oratoris clarissimi
inuectiua feliciter finitur :· ·